

Bürokrasi ve Demir Kafes Nedir?

Çalışma Kağıdı

Bürokrasi, hiyerarşik bir yapı, kurallar ve prosedürler üzerine kurulu, verimlilik ve öngörülebilirlik sağlamayı amaçlayan bir organizasyon biçimidir. Demir kafes ise, bu rasyonel sistemlerin bireyleri özgürlüklerinden mahrum bırakarak, katı kurallar ve verimlilik baskısı altında sıkıştırması durumudur.

Sorular

1. Aşağıdakilerden hangisi Max Weber'in bürokrasi tanımının temel bir unsuru DEĞİLDİR?

- A) Hiyerarşik yapı
- B) Kişisel ilişkiler
- C) Yazılı kurallar ve prosedürler
- D) Liyakat esası

2. Demir Kafes kavramı, bürokrasinin hangi yönünü vurgular?

- A) Bireysel özgürlüklerin artması
- B) Yaratıcılığın teşvik edilmesi
- C) Bireylerin katı kurallar ve verimlilik baskısı altında sıkışması
- D) Toplumsal hareketliliğin kolaylaşması

3. Bürokrasinin sağladığı 'rasyonellik' ne anlama gelir?

- A) Duygusal kararlar alma yeteneği
- B) Kurallara, mantığa ve verimliliğe dayalı işleyiş
- C) Keyfi uygulamalara izin verme
- D) Belirsizliği artırma

4. Bir kamu kurumunda işlerin yavaş ilerlemesi bürokrasi ile nasıl ilişkilendirilebilir?

5. Bir şirketin çalışanlarını sürekli performans takibiyle motive etmesi demir kafes örneği midir?

6. Eğitim sistemindeki standartlaşmış testler bürokrasi ve demir kafes ile nasıl ilişkilidir?

7. Tanımla: Bürokrasi'nin Temel Özellikleri Nelerdir?

8. Tanımla: Max Weber'in Bürokrasi Tanımı Nedir?

9. Tanımla: Demir Kafes Kavramı Ne Anlama Gelir?

Cevap Anahtarı

1. B) Kişisel ilişkiler — Weber'in bürokrasi modelinde kişiliksizlik (yani kişisel ilişkilerin değil, kuralların esas alınması) önemli bir özelliktir.
2. C) Bireylerin katı kurallar ve verimlilik baskısı altında sıkışması — Demir Kafes, Weber'in bürokrasinin bireyler üzerindeki kısıtlayıcı ve baskıcı etkisini ifade etmek için kullandığı bir metaforudur.
3. B) Kurallara, mantığa ve verimliliğe dayalı işleyiş — Rasyonellik, bürokraside kuralların, mantığın ve verimliliğin önceliklendirilmesi anlamına gelir.
4. Bürokrasinin hiyerarşik yapısı ve katı prosedürleri, karar alma süreçlerini uzatabilir. Her adımın onaylanması gerektiği ve kurallara sıkı sıkıya bağlılık, esnekliği azaltarak işlerin yavaş ilerlemesine neden olabilir.
5. Evet, bu durum demir kafes örneği olabilir. Sürekli performans baskısı ve ölçülebilir hedefler, çalışanların yaratıcılığını ve kişisel tatminini azaltarak onları verimlilik odaklı bir 'kafes' içine sokabilir.
6. Standart testler, eğitimde rasyonellik ve ölçülebilirlik sağlamak amacıyla bürokratik bir araçtır. Ancak, bu standartlaşma öğrencilerin bireysel yeteneklerini ve yaratıcılıklarını göz ardı ederek bir demir kafes oluşturabilir.
7. Hiyerarşi, yazılı kurallar, iş bölümü, kişiliksizlik, liyakat esası.
8. Kesin kurallara, hiyerarşik otoriteye ve uzmanlaşmış görevlere dayanan rasyonel bir organizasyon biçimi.
9. Bürokratik rasyonelliğin bireyleri özgürlüklerinden mahrum bırakarak sıkıştıran yapısı.

Bounlu

Tüm kartlar, adım adım çözümler ve AI hoca desteği Notek uygulamasında.
Sınav tarihlerini Promy otomatik hatırlatıcıya çevirir.